

Santa Bàrbara

Sitges

Ubicació

Comarca: Garraf
Lloc/Adreça: Quadra dels Gassons

Coordenades:

Latitud: 41.24205
Longitud: 1.79609
UTM Est (X): 399120
UTM Nord (Y): 4566326

Classificació

Número de fitxa 08270 - 453
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Conjunt arquitectònic
Estil / època: Contemporani Medieval Neoclàssic Modern
Segle XII-XIX
Estat de conservació Dolent
Notes de conservació: El Pla Especial determina que cal conservar estrictament la façana. L'estat de l'edifici requereix millores en general.
Protecció Legal
Observacions protecció: Pla Especial, 453. 2006
Número inventari IPA-11991
Generalitat i altres inventaris
Accés Fàcil
Ús actual: Sense ús
Titularitat Privada
Titular: Ref. cad.: 62201CF9686S
Autoria de la fitxa Núria Nolasco Azuaga
Data de registre de la fitxa: dv., 11/08/2006 - 02:00

Descripció

Es tracta d'una casa pairal aïllada i d'una capella privada, situada just al seu costat. L'edifici destinat a habitatge mostra uns trets arquitectònics que permeten emmarcar-ho dins de la corrent neoclassicista. La seva façana principal s'ordena en dos cossos, un dels quals presenta tres nivells d'alçat (pb + 1p + golfes) i un altre situat en l'extrem dret, que consta únicament de dos pisos i que sembla correspondre a una ampliació. L'immoble presenta coberta de terrat a la catalana i originàriament la seva principal característica devia ser la decoració amb rajola policroma, de la qual es conserven restes en la pròpia façana i en elements que es localitzen a l'entorn de l'edifici, com ara alguns parterres del jardí. Les rajoles van ser arrencades l'any 1975, segons consta a la fitxa tècnica de l'Inventari de Patrimoni Arquitectònic de la Generalitat.

En el cos principal mostra el parament esgraiat amb una composició que imita carreus de pedra.

S'identifiquen dues portes a la planta baixa -amb la llinda en forma d'arc rebaixat- i dos balcons en el pis principal, conformats per volades d'obra i baranes de ferro forjat, mentre que a les golfes es localitzen dues finestres. Totes les obertures estaven emmarcades per rajoles policromes, parcialment conservades en els pisos superiors, on s'identifica una decoració a base de motius florals. El coronament d'aquest cos consta d'una cornisa motllurada i d'una barana d'obra llisa.

Pel que fa al cos annex, aquest mostra una porta a la planta baixa i un balcó al pis principal. Especialment interessant és la seva façana lateral, en la que s'identifiquen, a l'alçada del primer pis, una sèrie de finestres conformades per arcs rebaixats amb l'imposta motllurada i emmarcades per unes franges que sobresurten del plom del mur; sobre la llinda són visibles petits orificis circulars de ventilació, closos per gelosies ceràmiques. La finestra central és geminada. El coronament d'aquest cos es realitza amb merlets d'obra intercalats amb senzills trencaigües de teula.

Pel que fa a la capella, aquesta consta d'una única nau i d'un accés a través d'una porta d'arc de mig punt, amb imposta motllurada i la part superior configurada a mode de tarja. En els angles del frontis s'identifiquen dues pilastres que desenvolupen capitells esquemàtics situats a l'alçada de la cornisa que marca l'inici de l'espadaña. Aquesta darrera consta d'un capcer d'obra amb el perfil motllurat, sobre el qual se situa l'espai destinat a la campana -avui desapareguda- constituït per un arc de mig punt amb les impostes i la clau realitzades en maó vist. L'interior de l'edifici apareix en l'actualitat colmatat per teules i altre material d'obra. S'aprecien les pintures dels murs que imiten un parament regular de pedra i les nervadures i arcs formers d'una fictícia volta d'aresta. En els laterals de la capçalera s'identifiquen també fornícules o nínxols de forma rectangular i d'arc de mig punt, probablement petites capelles secundàries.

Observacions:

Segons els Pla Especial de Protecció del Patrimoni Arquitectònic i Catàleg del Municipi de Sitges, aquest conjunt disposa del tipus de protecció VII. Els edificis estan catalogats com a tipus C. L'aplec de l'ermita de Santa Bàrbara es celebrava el 4 de desembre; en l'actualitat aquesta festivitat s'ha perdut.

Història

Les primeres referències de l'indret de Santa Bàrbara daten del segle XII, però no serà fins als segles XV i XVI que es coneixerà el seu ús específic com a residència d'estiu dels bisbes de Barcelona, fet que sembla justificar la presència de la capella. Es constaten reformes realitzades en el segle XIX (tanmateix no documentades) que haurien determinat la fesomia que ha conservat l'edifici principal fins a l'actualitat. Cal dir, però, que el seu abandonament després de la dècada dels vuitanta ha comportat una ràpida i preocupant degradació de la finca i del seu entorn.

El 4 de desembre se celebrava un aplec en el qual la gent sortia de bon matí pel portal de Sant Francesc i s'encaminava vers l'ermita. En arribar a la capelleta, la gent s'escampava pel pla en petites agrupacions,

mentre esperava l'arribada del capellà perquè celebrés la primera missa, la de les vuit. A les deu, es celebrava l'ofici, l'oficiaven tres capellans amb acompanyament de música. Després de la missa es cantaven els Goigs en honor de la Santa, ho feien els capellans amb acompanyament de l'orquestra i dels cants dels romeus. Un cop acabada la cerimònia religiosa la gent tornava a casa seva a dinar; havent dinat, la romeria tornava altre cop a l'ermita. En arribar es feia la novena seguida del cant dels goigs, igual que al matí. Després es feien balls de moda a l'època a l'era. A mitja tarda, la gent berenava. Als voltants de l'ermita hi havia parades de cacauets, avellanes, rosquilles, paperines d'anissos, coques i panellets. En d'altres parades més ornamentades s'oferien dolços, pastes, confitures, tortells, pasta de mona i muflons.

Bibliografia

COLL, I. (1982) Inventari del Patrimoni Arquitectònic (IPA) 11991
MILES, CH. "Santa Bàrbara". Butlletí del Grup d'Estudis Sitgetans. Sitges
Pla Especial de Protecció del Patrimoni Arquitectònic i Catàleg del Municipi de Sitges (2006)
ROIG, E (1934) "Sitges dels nostres avis". Barcelona

